

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความผูกพันต่อโรงเรียนของข้าราชการครูโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ได้กำหนดขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2548 จำนวน 474 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนโสตศึกษา โดยใช้โรงเรียนในแต่ละจังหวัดเป็นหน่วยในการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 214 คน ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-609) และสุ่มตามสัดส่วนแบบแบ่งชั้น (Proportional Stratified Random Sampling) โดยคำนวณตามสัดส่วนของโรงเรียนในแต่ละโรงเรียนดังรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัด

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนเศรษฐเสถียรในพระราชูปถัมภ์	46	21
โรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ	39	18
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี	40	18
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม	20	9
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา	41	19
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช	20	9
โรงเรียนโสตศึกษาเพชรบูรณ์	16	7
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี	12	5
โรงเรียนโสตศึกษาปาลีส	3	1
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก	37	17
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์	12	5
โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทร	45	20
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น	44	20
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี	24	6
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหาร	10	5
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด	9	4
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์	13	6
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ	10	5
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี	36	16
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี	7	3
รวม	474	214

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการครู โรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ครอบคลุมองค์ประกอบตามความคิดของ เชลดอน (Sheldon) จำนวน 1 ด้าน คือปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) เกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพการสมรส วุฒิต่างการศึกษา และระยะเวลาในการทำงานในโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการครู โรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากแนวคิดของ สเตียร์ส (Steers) จำนวน 4 ด้าน คือ แรงจูงใจในการทำงาน แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความคาดหวัง จำนวน 6 ข้อ ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์ 4 ข้อ การรับรู้คุณค่า จำนวน 5 ข้อ รวม 15 ข้อ ความสามารถและทักษะของบุคคล จำนวน 6 ข้อ ความชัดเจนในบทบาทและการยอมรับในบทบาท จำนวน 7 ข้อ โอกาสในการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ ซึ่งข้อคำถามในตอนนี้มาจากแบบสอบถามการจูงใจของ สมยศ นาวิการ (2545, หน้า 127 – 128) และผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแบบของแบบสอบถาม และสำนวนภาษาของข้อคำถามให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของการปฏิบัติงานในโรงเรียนโสตศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิด มาตรการส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่

เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	2
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	4
เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	5

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันขององค์การ 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อ ดังนี้ มีความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและคุณค่าของโรงเรียน จำนวน 5 ข้อ มีความเต็มใจที่จะใช้ความเพียรพยายามอย่างสูงเพื่อทำประโยชน์ให้กับโรงเรียน จำนวน 5 ข้อ มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะธำรงรักษาความเป็นสมาชิกภาพของโรงเรียน จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิด มาตรการส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่

เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	2
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3

เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	4
เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	5

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการและทฤษฎี จากหนังสือ เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร และความผูกพันต่อองค์กร
2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร และความผูกพันต่อองค์กร
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล จำนวน 5 ข้อ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน จำนวน 33 ข้อ และความผูกพันต่อองค์กร 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อ ให้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว เสนอประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. หาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาความเที่ยงตรง (Validity) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

4.1 การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขและผ่านความเห็นชอบจากประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบและสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเสนอประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ก่อนนำไปหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นต่อไป

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

4.1.1	ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ชลบุรี เขต 1
4.1.2	ดร.มลิวลัย ธรรมแสง	ผู้อำนวยการหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(การศึกษาพิเศษ) บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
4.1.3	ดร.ฉรุต ไทยอุทิศ	หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาชลบุรี เขต 1

4.1.4 ดร.สมโภชน์ อเนกสุข อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัย และวัดผล
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

4.1.5 นางพิมพ์กัศิ ปล้องอุ้ม รองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน
โสตศึกษาจังหวัดชลบุรี

4.2 การหาค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดำเนินการโดย
นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลอง (Try Out) ใช้กับข้าราชการครูโรงเรียนระยองปัญญานุกูล
โรงเรียนจะเข้เกราะปัญญานุกูล และโรงเรียนสุพรรณบุรีปัญญานุกูล ปีการศึกษา 2548 ที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

4.2.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ
เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนน
รวม (Item – Total Correlation) ทั้งนี้โดยเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ใช้เป็นข้อ
คำถามในแบบสอบถาม ผลปรากฏว่า แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานได้
ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20 ถึง .84 และแบบสอบถามความผูกพันต่อโรงเรียน ได้ค่าอำนาจ
จำแนกรายข้อระหว่าง .56 ถึง .87

4.2.2 นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์
แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202 – 204) จากการหาค่าความ
เชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปรากฏว่า แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน ใน
ด้านต่าง ๆ คือ แรงจูงใจในการทำงาน ด้านความคาดหวัง ได้ค่าความเชื่อมั่น .84 ด้านความ
สัมพันธ์ระหว่างการทำงานกับผลลัพธ์ ได้ค่าความเชื่อมั่น .77 ด้านการรับรู้คุณค่า ได้ค่าความ
เชื่อมั่น .74 ความสามารถและทักษะของบุคคล ได้ค่าความเชื่อมั่น .76 ความชัดเจนในบทบาทและ
การยอมรับในบทบาท ได้ค่าความเชื่อมั่น .84 โอกาสในการปฏิบัติงาน ได้ค่าความเชื่อมั่น .79
และแบบสอบถามความผูกพันต่อโรงเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่น .92 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่
ปรับปรุงแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหารโรงเรียน โสตศึกษาทั่วประเทศ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดส่งแบบสอบถามจำนวน 214 ฉบับ ไปยังข้าราชการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และส่งคืนตามกำหนดถึงผู้วิจัยตามกำหนดของทางไปรษณีย์

1.2 ในกรณีที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามเวลาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจะทำการติดต่อกับข้าราชการครูที่ยังไม่ได้ตอบแบบสอบถามกลับมา เพื่อตอบแบบสอบถามและส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์

2. การจัดกระทำข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ได้แบบสอบถามคืนมา จำนวน 214 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ ปรากฏว่าได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบ 214 ฉบับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100

2.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for WINDOWS

2.3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมาย และสมมุติฐานของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รวบรวมมาดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และให้ค่าน้ำหนักเป็นคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด บันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for WINDOWS

2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และแปลผล ตามความมุ่งหมายและสมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้าต่อไป

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม และการแปลความหมายคะแนนกำหนดไว้ดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การของโรงเรียนโสตศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวนข้อซึ่งมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยเรียงจากน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Best & Kahn, 1993, p. 247) ได้กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1
น้อย	ให้คะแนน	2
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
มาก	ให้คะแนน	4
มากที่สุด	ให้คะแนน	5

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับความสัมพันธ์กับความผูกพันของข้าราชการครูในโรงเรียนโสตศึกษา โดยเอาคะแนนเฉลี่ย (Mean) เป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23 - 24)

4.51 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครูในโรงเรียนโสตศึกษาทั้ง 3 องค์ประกอบ จำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยเรียงจากน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Best & Kahn, 1993, p.247) ได้กำหนดน้ำหนักคะแนน และแปลความหมายของคะแนนเช่นเดียวกับตอนที่ 2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยโดยใช้สถิติดังนี้

1. การศึกษาปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ด้านแรงจูงใจ ด้านความสามารถและทักษะของบุคคล ด้านความชัดเจนในบทบาทและการยอมรับในบทบาท และด้านโอกาสในการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์การวิจัย สถิติที่ใช้คือ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. การทดสอบสมมติฐานที่ 1 ถึง 5 สถิติที่ใช้คือ ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

3. การทดสอบสมมุติฐานที่ 6 สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ค่าสถิติถดถอยพหุคูณแบบรวม (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกการทำนายของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีผลต่อตัวแปรตามและใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสถิติถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Pegression) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกการทำนายของตัวแปรอิสระ (ตัวแปรพยากรณ์) เฉพาะที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่มีผลต่อตัวแปรตาม

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University